

У Новоме Саду 31. октобра 1887.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве. 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг:

НА ЈЕДНО СТАРО ПОНОВЉЕНО ПИТАЊЕ.

Многима се то причиња
Као неки скаред:
Да се удов попа може
Женит' још једаред.

Чудно им је да се попа
— Седи или плави —
На сред цркве упаради
С превесом на глави.

Да му брат во Христје руке
С руццем веже белим;
Па да иде наоколо
А пред стадом целим.

А до њега невестица
Да стидљиво дуби, —
Па с дебелим да се кумом
И старојком љуби.

А у порти да запева
Шаљива девојка:
„Ију-јују! Весел'мо се!
Жени нам се појка!“

Ал ја на то сваког попу
Мој благослов дајем —
Ма да ј' мало необично
(То и сам признајем).

Ал та мала необичност
Колко ће да вреди!
Помислимо шта ће и шта
Тим да се заштеди.

Тад се попа неће морат'
Калуђерски владат';

Част његова неће од злих
Језичника страдат'.

Кућа ће му, деца ће му
Лепо у ред доћи.
А што ј' селу необично,
То ће брзо проћи.

Е, ал има чудних људи,
По мало и кивни;
Има људи старовољни
И конзервативни, —

Они мисле: што је ново
Мора бити гњило.
Они веле: не сме бити
Што год није било.

Па како ћу и попове
И обичај спасти?!
Пустите ме да премишљам,
Па ћу онда касти.

Даклем тако!? — Ви не дате
Удовом пастиру
Да с' ожени још једаред,
Па живи у миру!

А овамо признајете
— Буди вам на хвалу —
Да удовство (ни поповско)
Не служи моралу.

Па кад треба да с' и козе
А и купус спасе,
Тад морате овај пос'о
Ви примити на се.

Замолите нек закључи
Ово синод свети:
„Попадија не сме нигде
Пре попа умрети.“

Ако синод то закључи,
— Ја капитулирам,
И у старе обичаје
Онда вам не дирам.

Путовање по свету.
(Малко је налик и на тумарање.)
Из мемоара једног Београђанина.

III.

За тим смо отишли и у цркву. Баш су били неки сватови. Венчање је текло као обично, него ми се овом приликом учинило, да је тај пророк Исаија канда малко малицијозан, јер он онда ликује, кад се други жени.

Из цркве пођемо (на попин предлог) у пивару. Таман ми пред пивару, а један млад човек истрча из пиваре држећи шаку на устима и отрчи преко пута у кућу, где је седео лекар. Ми не знајући шта му се десило, мислећи да није каква несрећа пожурило за њим. А оно шта је? Младић тај узео у пивари један гутљај пива, па опарио језик и сва уста. Но доктор уверава да није тако опасно и да ће оздравити.

У Кикинди сам приметно, како се Кикиндјани слажу са Сентомашанима: Један Сентомашанин кортешује по кикиндском програму, а напротив један Кикиндјанин пије по сентомашком програму.

А кад сам видео тога Сентомашанина зажелим

таки да идем мало и у Сентомаш. Седнем таки на пројектирану сентомашку жељезницу, управим магнетску иглу мога компаса баш на Бандин бирџуз и за неколико часова ево ме у Србобрану, али не оном загребачком, што због ковфикације мора да излази на празном табаку, него у оном, у ком се не бегенише ништа што је празно.

Кад сам у Сентомаш дошао и погледао око себе видим људе на све стране, како су метнули прст на чело, па као да се нечем чуде.

— Шта радите ви људи?
— Чудимо се, чудимо се!
— А чему се чудите?

Но никако да добијем одговора. Они се забунили у неке дубоке мисли (јер они се радо задубљују у дубоке ствари).

Чуде се, и чуде се.

Једва се састанем с мојим пријатељ Нацом и запитам га:

— Бога ти, Нацо, шта је тим људима?

— Та знаш чули су, да је Мита Петровић написао књигу о „Пијањој води“, па не могу да се начуде, како се могу озбиљни људи с таквом темом забављати и ко би још могао на воду толику пажњу обраћати.

— Аха знам, то је та књига, што је „Матица“ наградила са 50 дуката, као што је наш врли и вредни књижевник и заслужио.

— Јеси чуо, пријатељу, рећи ће ми Нацо, ако си рад своје добру, немој овде приповедати то ником, јер ћеш зло проћи.

— А зашто то?

— Јер ти неће веровати да „Матица“ за воду толики новац издаје, мислиће да се титраш с њима, па ћеш летети чак преко Сирнга.

У Сентомашу ме ухватила киша, те сам из њега сав мокар отишао.

Упутим се по телеграфској жици у престолницу

ПОДЛИСТАК.

„Одавде — донде“

(Свршетак.)

Шетасмо се, боже, шетасмо да нам већ и ноге кледаху, — али трајава је то шетња, кад је под морање. Но ваља сваку крајцару добро прорачунати!... Нужда закон мења!... У добар час наиђемо на неко шеталиште, у коме су поређане биле клупе и столице... Боже помози! Одмах заузмемо две столице, и таман да се почнемо опет међусобно тешити а ето отуд... триста му мука!... јест', бога ми проклета баба Соја!!... Од куда та овде?... Сав се наострешим и већ хтедо, да развалим вилице, ал' се тргох натраг. — Кукуљава бака што ближе дође, није била наша баба Соја, али налик на њу као ротква на цвеклу!... Баба је свуда баба, а да бабе збиља не донашају никоме срећу, ево вам опет жива доказа. — „Bitt' um acht Kreuzer!“ — закреча ова посестрима виновнице моје несреће, и сад тек сазнадох, да је

она закупница столица на шеталишту, и да се за седење мора платити. — И ако ми је за сваком крајцаром жао било, брзо платим баби захтевану пристојбу и чисто ми се свали терет са срца, — кад нам она са смерним „Vergelts-Gott!“ — окрену леђа... Мој „капитал“ евао на два фор. и 37 крајцара.

Међу тим се, фала Богу, и вече приближило. — Намумимо вечеру на лађи — одспавати, а фруштук — *pre-spaavati*, па тако у име Бога без даљих „малера“ кући стићи. — Дођемо на станицу, где нам чиновник рече, да ће лађа *зацело* у време стићи, јер је вода добра, а магле нема. — Седнемо у чекаоницу и станемо планове кројити, које од нас двоје треба да се *на путу побољело*, те да се морадосмо натраг вратити, јер *прави узрок* не смемо код куће ни за живу главу казати!... Таман посао!... Да ме ваљда још и баба Соја... триста му мука!... исмева?!...

Погледим неколико пута на сахат... Време које како и промиче, али наше лађе ни од корова!... Помислим одма на баба Соју, ... хоћу рећи на нов „малер“. —

С.

①

српске неслоге, у Ативу новинарске свађе, на Олимпијасте грдње — у Нови Сад.

Прво сам приметио, како се у Новом Саду копају канали, да пропуштају нечистоћу из кућа.

— Аха, рече ми један Новосађанин повосито, видите ли, како се Нови Сад подиже . . .

— Подиже? Па то није подизање, то је спуштање.

Додуше право велите, копа се дубље у земљу, дакле то је наравно спуштање. Него видите ли да смо добили нове тротоаре . . .

— О видим, врло сте благодарни вашој власти, што вам је даровала тротоаре, кад ви тај дар погама газите!

Загледим у књијарске излоге, неби ли нашао какву нову књигу.

Опазим у излогу књигу од Жил-Верна под насловом: „Путовање на новосадском таџигашу од Новог Сада до Каменице за 80 сахата.“

Одмах купим књигу, и како у хотелу * нисам могао да заспим због неких интересантних бубица, које човека сећају на малу стену, то сам књигу то вече целу прочитао. Епизоде су у томе роману: Чекање 15 сахата код отворене Ђуприје; — Ућудио се коњ и вагиње место у Каменицу на Карловце, јер је јуче возио онамо једног „рајзендера;“ — Код градске пиваре поплашио се од неке мртве муве на путу; — Певање уз травцаменат (пашажери гурају кола); — На брегу се поломила осовина; — Пашажери иду половину пута пешке до Каменице, али бар не морају и кола да гурају.

Врло занимљив роман, а верујте извађен је из живота.

Новосађани су велики политичари, а наравна ствар. Кад год се код куће перу кошуље и кадгод се не перу, а они седе у кавани па читају новине.

Шта ћу, одем и ја у кавану, па зграбим новине.

Ја дугачке ствари мрзим, као н. пр. дугачке рачуне, дугачке постове, дугачке предике (ма биле и мушке), дугачке уши и дугачке новинарске чланке.

Чисто ме језа нека подузе, кад се сетих, да лађе уреду и 24 сахата после одређеног времена стићи, па ником ништа! . . . Не марим до душе, што чекам, јер сам се стрплењу научио, чим сам се оженио, али код нас је сад други чвор! . . . Да смо сад већ у лађи, ми би по плану нашем вечеру одспавали, а фруштук иреспавали, (са лаким стомаком слатко се спава, кажу неки, па хајд' пробавемо и ми;) око подне били би онда на *нашој* станици, а оданде је близу наше место, дакле и крај овим рачунима са крајцарама; — али ако лађа дуго не дође? . . . Ако се где скрхала? А ми овако *гладни* да је ч. камо? . . . Ја сам још од малена добио *предикат добротe*, (док спавам) али док сам будан . . . бога ми . . . бога ми! . . . Црева ми почеше правити музику, а пошто још једном безуспешно интерпелирах касира због одоцнења лађе, и пошто добих тако јасан одговор као што су одговори гдекојих министара на понеку замашну интерпелацију, — одлучих; да обрњим наш капитал опет са неколико сецера. — Моја женица само уздише! — За тридесет крајцара „Aufgeschnittenen“, и по две земичке, па испред агенције *онуди*

За то ја читам у новинама само кратке ствари.

Тако и сада узевши новине читам међу осталим и ове новости:

— Гроф Бизмарк седи у топлој соби, запалио чибук, па решава загонетке у „Невену и „Голубу.“

— Карловачки Магарчев брег захтева да му се поближе означи чији је.

— Један Ирижанки оставља штипендију за онога, ко ће ићи да проучи начин, како би Пацулићева штипендија могла већ једанпут у живот ступити.

— Неки немачки принц разбира, да ли има на Балкану која држава без владоца; он би хтео да се састара за његово благостање.

— Један попа у Н. држи (крадену) придику против крађе и преваре.

— Једног сремског учитеља, који увек на комину мирише, постављају за коминалног учитеља.

— Београдска „Академија наука“ ни Абера да да од себе.

— Немачки природњак А. Бернштајн пише опет уводни чланак за Кикиндску „Садашњост.“

— Мишеви у магазинима Матичиним доносе једногласан закључак, да сад са „Летописа“ пређу и на „Књиге за народ,“ те да наставе своје глодање.

— Д. . . . К. . . . Ђ. доказује, да је он основао српско народно позориште у Београду и да је он и позоришно здање о свом трошку сазидао, па су му после други преотели.

Иначе се чује и за ову важну новост:

Сомборци зидају вавилонски тороњ своје неслоге;

Новосађани им шиљу песка, што га иначе они један другом у очи сипају;

Вршчани им додају цигље, којима се иначе они један на другог бацају;

Кикинджани им доприносе малтера, којим они један другом очи замазују;

Панчевци им набављају негашена креча, који у њима страсти распаљује;

штегајући, гди зрака фењера не допире, вечерасмо ја и моја мила женица доста слатко; мени је само недостајало неколико чаша, — али не оне „дестилиране воде“. . . . Од лађе још ни трага, а на нас већ и дремеж ударио.

Прислонимо се обоје уз зид у чекаоници, па у оном диму, и метежу наших сапутника продремасмо добар комад ноћи. У једаред викну неко: „*иде лађа!*“ а ми сви као опарени ћипај, граби ситнији пртљаг па јури на поље! — Кад тамо, али од лађе ни спомена! Нашао се неки паметњаковић, да нас превара, додавши: да лађа зацело *иде*, — али још није ту! . . . И ја сам њему пожелео, да иде — али тамо ди расте бибер! . . . Мени је ваљда до његове шале! Па ипак сам се морао слатко насмејати, кад мало после један од сапутника упита тога шаљивчину: када он мисли, да може лађа стићи? а овај му сасвим озбиљно одговори: „ако не дође *пре пола ноћи*, *иза пола ноћи* за цело *мора* ту бити!“ . . . Помислих, да ли то није какав „привилегисан шпасамакер“, намештен од управе пароброда, да разбија злу вољу у чекајуће публике?!

Ст. Бечејди им шију своје римокатоличке молере, да им тороњ по православном начину измолују; А Герман им шиље свој благослов као круну, којом ће дело своје при завршетку крунисати.

Посетио сам и позориште. Баш су давали један тако смешан шаљив комад, да је и сама зграда позоришна попуцала — од смеја. Ко не верује може се у свако доба уверити на попуцаним зидовима ове наше Јерихонске зграде.

Иначе се у позоришту овом често дају дилетанске представе.

„Лажу и паралажу“ представља неки новинар; „Париског колотера“ даје неки несвршени универзитетлија (са 17 семестера):

„Школског надзорника“ представља један земунски брашнар (као гост);

„Марију Стјуарт“ представља српска књижевност;

„Лаворику и просијачки штап“ представља један српски списатељ;

„Рат у миру“ дају неколико пекарских шегрта; „Чашу воде“ представља (себи) један Сентомашанин;

„Ајдуци“ представљају варошки егзекутори из Н. „Проводаци је“ играју наизменце неке старије госпође.

Како је баш било време илицама, то сам наишао у новинама и на то, да је Бизмарк отишао у Кисинген, цар Виљем у Гастајн, а принц Кобург у Бугарску — хајд нека их, само нека се скорим здрави врате својим кућама.

У вароши је страшна магла, тако да човек на новосадској пијаци не може да види српски написану фирму, особито на млађим дућанима.

Што си мене . . . ?

Што си мене вило бела, очима занела? . . .
што ме твоја коса густа очарала пуста?

Пред саму зору ево и лађе! . . . Но, хвала Богу! . . . Опет је добро! . . . Ућићемо, па ћемо у место вечере, преспавати ручак, . . . на доћи у сами мрак кући, бар нас неће нико ни видети. . . Још боље тако! . . . Али јест'! Заборавио ја мало на баба Соју, а она се жури, да ме подсети на њено слатко: „срећан пут рано!“ . . .

Капетан лађе рече, да не може даље путовати, јер му се машина покварила, точак сломио, корман пребио, оџак срушио, шта ли ти ја знам; еле толико видим и знам, да сад овде ваља седети до доласка друге лађе, по коју је већ телеграфисано.

Свети сви-свети! Смилујте се! . . . Шта ће од нас да буде? . . . Склониште до душе имамо у чекаоници, какво је, такво је, ама — стомаци наши, . . . глад наша! . . . А капитал наш? . . . Сума сумарум: два фор. и једна крц!!! Таман да платимо кола од станице до куће.

Ако овде ручамо, онда смо рачун о „капиталу“ свршили, а опет цео дан гладовати?! . . . Знам да има по митологији разних богова, готово за сваку потребу, али ди је Бог „малера“, да му се онако од срца помолим за

што ме дивна твоја груди из заноса буди?
што ми твоја уста рујна шире недра бујна?

Је ли да је зато мила:
што ти срце врело,
за часак се на мом' срцу
одморити хтело?! . . .

Љубисав.

цркву.

Тира. Јеси ли опазио, како „Наше Доба“ удара — Спира. Па ја то одавна знам. Тира. Ала си брзоплет. Не даш ми да изговорим. Јеси ли опазио како „Н. Д.“ удара у велико звоно, што се Анђелић жртвовао, те се на каруцама дошетао у Ириг да освети нову

Спира. Ал ја ћу то да допуним са нечим, што ми је ономад један Ирижанин приповедао. Анђелић је сам хтео да Иришку цркву освети, јер мрзи Ирижане, пак им је хтео ту лепу славу да мало загорчи. Али Ирижани једва чекају боља времена, па да онда своју поновљену цркву још једаред осветити даду.

Тира. Е то је што друго.

П у с л и ц е.

○ Вилзон, зет председника француске републике, доникле је викао и прао се, а сад је ућутао као нем. (Тиме се Маџари поносе, велећи: Живио француски Немзет!)

†. Кукавном престолонаследнику немачком, кад хоће да чита новине, најпре исеку из њих све, што се о његовој болести пише. Али кроз те прозоре

милосрђе, и да му најтоплије препоручим — баба Соју?!?

И ако су сви путници разишли се по оближњим гостионицама, и ако нас је касир уверавао, да можемо „комотно“ ићи ручати, почем друга лађа не може пре три сахата никако стићи, ипак сам ја за паметније нашао, никуда не ићи.

Шта знам ја, може лађа из ненада доћи, па . . . па . . . а шта се најпосле кога тиче, *зашто* ја нећу да идем у гостионицу?! . . . То је моја ствар! . . . Елем, ја и моја тужна голубица заборависмо у оној бризи на „фруштук“, а ручасмо на ону форму, као што синоћ вечерасмо. — Међу тим сам тако добро проучио разне огласе, ценовнике, распореди, и прочитаја, који су у чекаоници изложени били, да би могао полагаати испит за чиновника паробродског. — А и шта ту треба много? . . . Дође ли лађа једаред у години на време, — добро; не дође ли у *осталим* неколико дана, у одређено доба, — опет добро; јер ко чека, дочека ће! . . . Тако и ми. . .

Пошто испратисмо тужним погледом другу редовну лађу, која је за горе ишла, и која ме сети на мој *главни*

види он своје стање још ужасније, него што му се сме казати.

У. Зар не би могле те новине мало и лагати за љубав високом болеснику, — кад лажу сваки дан и без невоље!

†. Даклем Анђелић неће у Александрију него у Крф. Срећан нам његов зјадац! и то је доста далеко.

Δ. Мило нам је што ће у Србобрану бити изложба о панага. Богме су нам чизме већ додијале; особито оне пештанске са мамузама.

≡. Кроз Нови Сад врло би нужно било да се установи Телефон. Тако би она господа, која плате улазницу на беседу, могла и код куће слушати лепо певање и музику.

⊕. Европски мир мора бити да изгледа као ердељски таџир. Бар га Кално у једној комисији окрене овако, а сутра у другој онако.

□. Ја не волим што се нежење запопљавају. Пре би волео да се и владике могу женити, на да добију или мудру и ваљану жену, или бар — оштрокочицу пуницу.

⊙. Новосађани су молили свога епископа да не почаси часа, већ да нареди избор протe. Епископ је то само у пола саслушао и наименова почасног проту.

⊕. Али и то је истина: ко сеје пркос, тај неће жњети љубав.

малер, дође већ једном и наша ђемија. — Брзо се опростисмо са станицом нашег гладовања, и уђосмо у лађу. — Распоред овај исти: мушкиње десно, женскиње лево! — Моју женицу одма страшно глава заболe, тако да је одма потражила најмрачнији кутић кабине и тамо прилегла, а мене опет у једаред поче болети не само један зуб, него целе вилице, те тако нисам келнеру ни могао одговорити на питање: „ob was gefällig ist?“ . . . Одмах сам се сподобио у долњи део лађе и ту спавао, дремао, шта-ли; али се ни помолио нисам, док не дођосмо до наше станице! . . . Но, хвала ти, Боже! . . . Ни краћа пута, ни већих малера! . . . „Одавде — донде!“ Па толике неприлике! . . . Беше дубока ноћ! . . . Ипак добро! . . . Изиђемо из лађе и пречекамо, да наш „кофер“ добијемо, кола има, па онда хајд' својој кући, да се иснавамо, одморимо и — наједемо! . . . Али не би баба Соја била баба Соја, да и не доврши, што је започела; . . . „куфера“ нема! . . . У оној постаји, ди смо изашли, стрпали га за „горњу“ лађу, јер је на њему била још стара цедуља за „горе“! . . .

Али сад се већ и код мене навршила мера дуготрпљивости! . . . Ово је и сувише! . . . Зар су се сви „малери“

Чему се мора замерити?

Замерити се мора, кад се не прави разлика између противника и душмана. (Ово вам је нејасно — па ништа.

Замерити се мора, кад и „Јавор“ и „Стражилово“ свако за себе тешко животаре, а неће да се венчају, па да им свако каже: евала.

Замерити се мора, што лист „Сремац“ искреио не каже: и ја сам Филоксера, — па ако то волете, а ви се претплаћујте!

Замерити се мора, оној трем, која не признаје да су у Панчеву највећи екстрем.

С брда с дола.

V.

Јесте ли ви кад год помишљали, како би то добро било, да нема никаквих жеља? Цео би свет мирнији био кад не би ништа желео. Да народ српски н. пр не жели, да очува своја права; да сви ми не желимо, да су нам терети мањи: да Герман не жели, да се одржи и т. д. Тиса би са свим мирно могао мењати капут, кад му је воља, дизати порез, колико му воља и владати, док му је воља а не би морао у силу бога желети, да си створи већину; Талијан и други лијани не би онда желели, да се незаконитости признају и Орци би био са свим миран, уштедео би себи један — „виц“. Но ми „Стармаловци“ најпосле могли би и с тим вицом бити задовољни да немамо опет жеље, да се са уставом не вицдује. Ђурковић опет не би желео час да постане велики-господин у Босној, час опет уредник неког листа, из те жеље не би се родила нова: да тај лист когод зажели и држати, него би до суђењог дана у Бечу бечио (очи) а нико не би ни мислио на њега. „Видело“ не би желело, да му још ко осим „П. Лој-

овога света заклели, да баш мене гоне? . . . Лармао сам псовао, грдио. . . али мислите, да сам зато „кофер“ добио?! . . . Морадох се задовољити са тешењем чиновника, да ће они већ писати по „кофер“, па чим дође и т. д.

Седнем са мојом милом, стрпељивом сустрадалицом у кола, и кад вам кажем, да смо до куће као мочe покисли, да се у један дубоки јарак у мало не изврнусмо, да код куће не нађосмо ни живе душе, — вероваћете ми, да сам се зарекао, не маћи се више из моја четири зида.

На велику лупњаву добијемо од наше комшинице извештај, да је наша Марушка, на којој смо кућу оставили, отишла на неку забаву, али да је кључ кућевни, „за сваки случај“ код ње оставила. — На зачуђено питање њено, од куда ми тако брзо натраг, одговорим јој, да сам на путу добио колеру, . . . кугу. . . шта-ли и тако се брзо сподобимо у наш стан, оданувши из дна душе! . . .

Пре но што легах, препоручих топло црноте сотони бабу Соју, која је узрок била мојим толиким малерима на путу: „одавде — донде!“

Др. Назбулбуц.

да“ и „Н. Доба“ верује, па би лепо могло и престати — лагати, хоћу рећи — излазити. Па тек помислите, колико бих уштедили о новим годинама и имен-данима, да нема — *жеља* (и да нисмо примили туђе обичаје)!

Па и моја маленкост била би много мирнија. Ето шта сам ту неки дан *зателео*! Мислим ја, како би то сад лепо било, кад бих ја имао свој „луфтбалон“ као „Стармалов“ „Ваздухопловац“. Могао бих лепо доспети на све наше забаве, беседе и балове. То би било уживање! Нит бих морао ранити коње, нит би ми испала чивија, нит бих морао задоцнити на жељезницу нит чекати на лађу, једино можда бих — *покиснуо*. Па тек узмите тај добит од „луфтбалона“! Тиса још није ударио порезу на путовање (и *лутање*) по ваздуху (а то би баш могао урадити. Колико би мање имали којекаквих *цесника* и политичара, који не би могли платити пореза!)

Ја бих се сад у овом *забавном* (критичном) времену кренуо на свом балону на балове. Не бих као путник морао куповати клас и фрак па онда већ и за то, што за те забаве не бих ни *царе* потрошио могао бих више прилагати, то би се бар неки приређивачи сачували дефицита, који им је све чешћи гост. А зашто? Опет због *жеља*. Матере *желе*, да су им ћери што боље удешене а, бога ми, не дођу ни оне баш *не(гли)жељне*; ћери *желе* да се допадне; мужеви *желе*, да се *расхладе* у друштву; господићи *желе*, да су што фешији и т. д. А колико би се могло више приложити, кад свих тих *жеља* не би било и кад би се она једна *жеља* прилагача (која би онда такође отпала) испунила, да се на *српске забаве* долази у простом, укусном оделу без многог луксуза. Та баш због тог *луксуза* не убрише се често ни једна *суза* сиротиње, којој се у *корист привређују* обично те *забаве*.

Но куд сам опет ја *запшао*, баш као да сам већ за цело на „балону“ или као да сам постао власник листа *ког*! Боље би бил да нисам ни *иже тео* балона! Шта би с њиме? Можда би ме ветар какав бадио у Загреб, пошто тамо други неки ветар дува, који би ме могао одбацити у Пешту или у Вац, то бих ја могао и *навести*, па шта би онда са мном било? Узмите само, бог зна где је „блажене успомене“ „Стармалов“ „Ваздухопловац“! Бог те пита, где му се „балон“ разбио о рушевине српског немара, па зар и ја да се где изгубим, па да ми натоваре какву *поћерку* (Ово је, молим званичан израз за „Steckbrief“.) Воже ме сачувај!

Нећу за то ништа више *себи* да *желим*. Ако будем баш што *желео*, ја ћу *другима* „Н Добу“ н. пр. *желећу*, да мора да живи од претплатника; Герману, да му кажи ро за срце прирасте; новосадском преставништву, да увиди да *три четврти* *нчака* *нчаку* једно цело; преставницима „Видела“, да дођу у — пакао, само за то, да видим, како ће се звати она странка, којој ће они бити — *коши-јаша*; „Стармалом“ ћу *желећи* „хаупт трефер“ од бар 10000-пр тплатника и т. д. и т. д.

Јелте, да је тако најбоље? Ви би сви могли на то са мном запевати: „Услиши господи *желанија* наша.“

Диводик.

Једна стара песма.

(„на нове ноте.“)

(Ево вам један једини „стик“, проб'о сам даље, па баш ни — мик!)

Хоп! . . . Шалај! . . . Па шалај! . . .
у Босни је Ка-ка-лај!
Хоп! . . . Шалај! . . . Не шарај! . . .
Босну не варај!!! . . .
Јер је Босна — — — — —

(Проб'о сам даље, па баш ни — мик!
с' тога Вам ето тај један „стик“!

Кобиодабио.

Писма из инштитута.

II.

Слатка моја Меланија!

Хох ентцикт узимам перо у руке, да ти потанко опишем, какви су се велики ерајгниси догодили од мога последњег писма. Пре свега допустити, да ти из дубине душе довикнем: их бин гликлих! гликлих! гликлих! . . . *Он* ме фергетерује, *ом* ме љуби! . . . Реци онда да нисам преретна! . . . Додуше он ми се није још ерклеровао, јер на жалост нема згодан гелегенхајт, да ми своје јуначко срце открије, али ја сам тако иберцајгована о његовој *силној љубави*, да ми то нико више не може из моје главе избити . . . Молим те, кад он дан у дан пред кафаном све дотле фервајлује, догод ми онуда не прођемо, па кад он увек на мене се слатко насмеши, и још к' томе као јуче дода: „ајн херцигер шнек,“ — то је ваља довољан доказ, да без мене неби могао ни ексистирати . . . Целу ноћ сам о том трајмовала, и сад иберлегујем, шта ми ваља чинити! . . . Наравно, да се несем ни једној мојој другарици поверити, јер су све до зла бога најдиш, па би могли моју срећу, мој гликселигкајт церштеровати, пре но што ми за руком пође, да мој идеал себи сихерујем! И наша фраумам нешто је ових дана фердрислих, па ме је стра, да ми мој ге-хајмнис, који сам ја у дубину срца ферграбовала, не чита са мога узбуђеног лица! . . . „Ајн херцигер шнек,“ казао је он полугласно, али сам ја то ипак дајтлих фернемовала, јер сам сву моју пажњу на њега концентрирала . . . „Ајн херцигер шнек!“ — како ајншмајхелид звучи то моме уву! . . . Морам првом приликом бетрахтовати изближе једнога „шнека,“ да видим, у колико му његов ферглајх са мном пасује! . . . Волела би додуше, да се друкије аусдриковао, н: пр: „голдер енгел! сисес кинд! то би мени већма личило, јер шнекови су обично тако абшајлих роциг, да би се наша и белајдигована, кад неби било још оно: „херцигер,“ и кад то неби он! он! са својим рујним устима увек видерхоловао!

Још би ти имала ајне бутн фол ерцеловати, али очекујем нашег инштитутсарцта, који ће и ово писмо теби ибергебовати. —

Последњи пут, кад смо променирали, нешто сам се мало феркиловала, па ми је доктор фершрајбовао неку медуцину, коју морам ајнемовати, и при томе у соби хоковати, али није ми толико ни жао, јер је време абшајлих поста-ло, па нит би ми могле променирати, нити О н нас пред кафаном жељно ервартовати!

Генуг за данас! Прими таузенд сисе кисе унд грисе од твоје ауфрихтиге дих либеаде евиг, евиг, траје фрајнди

Стакица*)

Кроз доброту нашег: Др. Назбулбуца.

*) Пошто се остала писма не разликују много од ова два прва, мислим да је довољно што сам ове две мустре ради, на јавниет изнео.

Др. К.

О tempora o mores!

Што год мањи иметци
 Што год мање злата,
 Што год мањи доходци,
 Што год мања плата.
 Све то већи порез —
 О tempora — mores!
 Што год већи трошкови,
 Што год већи намет,
 Што год већи дугови,
 Што год већи размет.
 Опет већи порез —
 О tempora — mores!
 Што год мања кућица,
 Што год мање новаца,
 Што год мања собица,
 Што мање оваца:
 Све то већи порез —
 О tempora — mores!
 Што год већи терети,
 Што год већа мода,
 Што год већи уреди,
 Што већа господа:
 Опет већи порез —
 О tempora — mores!

— кри —

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ.

Не може нам се на ино, а да јавно не захвалимо садрузима својим, свима листовима српским, с оне и с ове стране Саве, који су (с нами заједно) до недавно Гарашановој влади опонирали, па зато онда (с нами заједно) и гоњени бивали; — захваљујемо им, што сада, кад су први дошли до некога уплива, а други до слободног уласка у Србију, „Стармалом“ се никада наругали нису, нису га назвали пасторчетом, за кога у Србији нема слободне штампе и коме се горе суди сад, кад је пријатељ влади, него што му се судило онда кад јој је био противник.

Хвала им, што то ни један садруг не рече, — јер то не би било лепо ни рећи, ни чути. —

Нарочита хвала пријатељским листовима у Београду, који наш „Поздрав новој српској влади“ одштампаше, не бојећи се, да ће за то гром у њих ударити. (Свако јунаштво заслужује признања).

Хвала и читалачкој публици у Србији, која уме да затаји своје ситније жеље, — ма да је уверена, да н. пр. „Кикирики“ није већи пријатељ Србији од „Стармалог“.

На послетку захваљујемо и сами себи, што, не имајући у Србији ни толико права, колико „Видело“, тиме се ни за длаку не дамо отиснути

од свога уверења и од своје дужности, — шта више, ако ову нашу „Јавну захвалност“ не прибележи ни „Нова Уставност“, ни „Одјек“, ни „Браник“, ни „Застава“, ни „Србобран“, ни други садрузи, — ми се за то ни мало нећемо стидети.

Уредништво „Стармалог.“

Новије књиге.

послате уредништву на приказ.

Немања. Историјска драма у 5 чинова. Написао М. Цветић. (Наградила управа кр. срп. нар. позоришта са 1000 дина.) Београд. У кр. срп. држ. штампарији. 1887. Цена (?).

Јосифа И. Крашевскога Песник и свет роман у два дела. С пољскога превео Рајко. Друго издање. Издање српске књижаре и штампарије браће М. Поповића у Новоме Саду. 1887. Цена 80 новч.

Илустрована Велика српска народна лира највећа и најнотпунија од свију које до данас света угледаше са 1600 песама даворја, јуначких, родољубних, љубавних, сватовских, бачванских, банатских, позоришних и словенских. Издање српске књижаре и штампарије браће М. Поповића у Новоме Саду. 1887.

Велики годишњак са библиотеком за народ, Велики српски народни илустровани календар за преступну годину 1888. Година 39. Уређује А. Сандић. Издање браће М. Поповића у Новоме Саду. Цена је са уметнутим листовима за приход и расход 50 новчића.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ,
 УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добља комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати издавалац штампарији А. Пајевића у Н. Сад.

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.
 Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Пре-
 продавци добију за готов новац комад по 12 новч.

О Г Л А С И.

КАД МОРИ ЉУТИНА

рђаво се вари, споро се измењује материја, наваљује крв, код главобоље, несвестице, онда је лек Липманов карлсбадски кнећи прашак (Lippmann's Karlsbader Brausepulver). Добива се у кутијама по 60 новч. и 2 фор. у апотекама. 1-3

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

За одржање и пољешање
ЖЕНСКЕ ЛЕПОТЕ

је
Дра Боте помада за лице

најбоље средство. Она уклања за најкраће време пеге, мрке флеке и свакојаке осипе у лицу. Сасвим је нешкодљива и како се ова не прави од масти, то не проузрокује бубуљице на лицу. Цена једне тегле 1 ф., мала тегла 50 новч.

Дра Боте водица за умивање

особито добро средство да чува лице од бора и чини да лице постаје свежије и добије еластичност. 1 боца 50 новч.

Главно стовариште за разашилање код произвађача

АЛЕКСАНДРА пл. КОВАЧА, апот. у В. Бечкереку.

Главно стовариште у Новом Саду у трговини Панте Јовановића. — У Будапешти главни депо: *Josef Török, Königsgasse 12.* — У Темишвару апотеке *C. M. Jahner, Klausmann und Albert (Stadtpotheke), St. Tárcazy.* — У Колошвару *V. Tischler, Parfumerie.* — У Вел. Ст. Миклошу *Desid. Mészáros.*

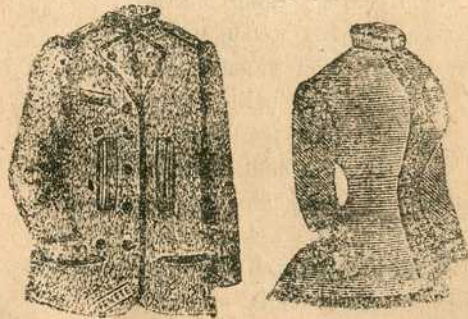
Само је онда прави наш производ, ако има горе насликана наша заштитна марка и ако је зготовљена у апотеци **АЛЕКСАНДРА пл. КОВАЧА.**

Наруџбине са стране обављају се најбрже.

5—10

Само
1 ф. 80 н.

**Влага, хладноћа!
не шкоди!**

Непробојни, топли, трајни и за чудо јефтини су моји плетени вунени јакнови и особито добро стоје чојани и од лодна

„ГРАЂАНСКИ“ - ЈАКНОВИ

за јесен и зиму, за господу, госпође, дечаке и девојчице, све по истој цени од 1 ф. 80 н. у I. квалитету плетени. Ови славни „грађански“ јакнови за сваког су човека најнужнија одећа, и имамо га у овим бојама: пепељастих, мрких, мелираних, драп, бордо, плавих и црних. — Ко такву јакну има најбоље је од хладноће сачуван, јер се они приљубе у тело, држе подједнаку топлоту и од драгоцене су вредности. Осим споменуте врсте има још две финије сорте:

Од fine зефирске вуне
густо исплетени и топли

3 ф. 25 н.

Од чоје и лодна у топ-
лој зимској квалитету

5 ф. 10 н.

За меру доста је да нам се пошаље обим прсију. — Разашилање са наплатом обавља само:

J. FEKETE, Kleider-Versendung,
Wien, Hundstürmerstrasse № 18/19.

5—12

! ЈОШ НИКАД ДОСАДА !

Један комад платна 1 риф широко (30 риф)	ф. 3.75
Један комад платна 5/4 рифи широко (30 рифи)	ф. 4.45
Један комад платна широко 1 риф (30 рифи)	ф. 4.70
Један комад платна широко 5/4 рифи (30 рифи)	ф. 5.40
Један комад платна од „Гарна“ 1 риф широко (30 рифи)	ф. 5.25
Један комад платна од „Гарна“ 5/4 рифи широко (30 рифи)	ф. 6.40
Један комад „креас“ -платна (30 рифи)	ф. 5.—
Један комад шифона (30 рифи)	ф. 4.20
Један комад платненог оксфорда (30 рифи)	ф. 4.75
Један комад платненог сезира (30 рифи)	ф. 5.75
Један риф изврсног угасног или плавог глатког паркета	10, 15, 20, н.
Један риф изврсног двоструког паркета	15, 20, 25, н.
Један риф } Моде-Порхета } најновије мустре } са Бордуром . . . . . 39 н.	
Један риф } (Cosmanos) } за Госпође } без Бордуре . . . . . 20, 25, 30 н.	
Један риф Молдона } за хаљине 5/4 рифи широк	62 н.
Један риф белог „Schmürl-порхета“ 5/4 рифи широк	21, 25, 30, 35 н.
Један риф белог „Piqué-порхета“ 5/4 рифи широк	23, 25, 30, 35 н.
Једна зимека чисто вунена марама од највеће сорте (10/4 вел.) најновије моде	ф. 3.30

При прегледу ових цена увериће се сваки, да друга мануфактурна трговина није у стању тако јефтино робу продавати, као

Моје стовариште у изложби за извоз из Аустро-Угарске државе код Аустро-Угарског Друштва (österr.-ung. Export-Verein) у Бечу, I. Wollzile Nr. 35 стожу сваки у свако доба слободно на углед

В. АДАМОВИЋ
ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ МАНУФАКТУРНОГ ЕСПАПА
ТЕМИШВАР, ГЛАВНА ПИЈАЦА.

13—15

Велико, добро сортирано стовариште моде-бордуре, паркета, креаса, румбурског и холандског платна, креветних хаљина, чаршавана за столице, салвета, марама од памука и вуне.